

RISKU PĀRVALDĪBAS POLITIKA

Dokumenta mērķis

Risku pārvaldības politikas mērķis ir noteikt VAS "Latvijas autoceļu uzturētājs" (turpmāk - LAU) vienotus risku pārvaldības pamatprincipus un atbildību sadalījumu, lai savlaicīgi identificētu un pārvaldītu būtiskākos LAU darbību ietekmējošos faktorus, mazinātu risku ietekmi un nodrošinātu stratēģisko mērķu sasniegšanu.

Termini, saīsinājumi un skaidrojumi

Termins / Saīsinājums	Skaidrojums
LAU	VAS "Latvijas autoceļu uzturētājs"
Risku pārvaldības politika	LAU noteikti mērķi un principi attiecībā uz Risku pārvaldības procesu
Riska pārvaldības process	Četru soļu darbības - identificē, novērtē, reaģē un uzrauga risku mazinošo pasākumu veikšanu.
Lomas un pienākumi	Skaidri noteikti pienākumi un atbildība pārvaldīt un ziņot par riskiem
Riska ziņojumi	Kopīga terminoloģija, formāts un biežums ziņošanai par galvenajiem riskiem
Riska vērtības noteikšana	Riska ietekmes un riska varbūtības reizinājums
Risku veidi	LAU darbībai raksturīgākās risku jomas

Galvenie saistošie ārējie normatīvie akti

Noteikumi izstrādāti saskaņā ar ISO 31000:2018 „Riska pārvaldība – principi un vadlīnijas” prasībām un citiem saistošajiem ārējiem normatīvajiem aktiem un Sabiedrības statūtiem.

I PRINCIPI

1. Politika nosaka vispārējos risku pārvaldības pamatelementus un principus LAU.
2. Precīzu procesu norisi, kā arī pienākumu un atbildību sadalījumu nosaka **LAU Metodika risku pārvaldībai**.
3. Risku pārvaldība ir neatņemama LAU ikdienas, darbības aktivitāšu, funkciju un citu procesu sastāvdaļa, kas ir saistoša visiem LAU darbiniekiem.
4. Risku pārvaldības lēmumu pamats ir riska apzināšanās.
5. LAU risku pārvaldības principi:
 - 5.1. risku pārvaldība ir integrēta LAU ikdienas darbībā;
 - 5.2. risku pārvaldības sistēma un process ir saskaņoti ar LAU vajadzībām un risku specifiku;
 - 5.3. notiek regulāra darbinieku izglītošana un informācijas sniegšana, un izskaidrošana,
 - 5.4. veicinot sapratni par riskiem un to pārvaldīšanu;
 - 5.5. risku pārvaldības sistēma tiek pastāvīgi pilnveidota saskaņā ar labākās prakses principiem un pieredzi;
 - 5.6. atbildība par risku pārvaldību noteikta visos LAU līmeņos,
 - 5.7. neiecietība attiecībā uz krāpšanu un korupciju.

6. Īstenojot risku pārvaldību, LAU iedala riskus šādos veidos:

- 6.1. galvenie (TOP) riski;
- 6.2. procesu riski;
- 6.3. finanšu riski;
- 6.4. korupcijas un krāpšanas riski;
- 6.5. informācijas drošības riski;
- 6.6. darba vides riski;
- 6.7. vides pārvaldības riski;
- 6.8. energopārvaldības riski.

II RISKU PĀRVALDĪBAS UZDEVUMS

7. Risku pārvaldība ir neatņemama LAU darbības sastāvdaļa ar kuras palīdzību:

- 7.1. tiek identificēti un novērtēti LAU pamatdarbības riski;
- 7.2. radīta visu līmeņu darbinieku izpratne par riskiem;
- 7.3. veicināta proaktīva rīcība un reaģēšana uz riskiem;
- 7.4. nodrošināta sistēmiska risku administrēšana un mērķtiecīga risku ietekmes mazināšana uz LAU stratēģisko mērķu sasniegšanu.

III RISKU PĀRVALDĪBAS LOMAS UN PIENĀKUMI

8. **LAU Padome:**

- 8.1. apstiprina RISKU PĀRVALDĪBAS POLITIKU;
- 8.2. uzrauga LAU iekšējās kontroles un risku pārvaldības sistēmu darbību;
- 8.3. katru gadu izskata LAU valdes ziņojumu par Risku pārvaldības sistēmu un risku mazinošo pasākumu efektivitāti.

9. **LAU Valde:**

- 9.1. apstiprina METODIKU Risku pārvaldībai LAU, sniedz atbalstu tās īstenošanai;
- 9.2. sagatavo un iesniedz Padomei RISKU PĀRVALDĪBAS POLITIKU, uzrauga tās atbilstību LAU darbībai;
- 9.3. Valde reizi pusgadā izskata Stratēģiskā vadības procesa vadītāja sniegto ziņojumu par LAU riskiem un to kontroles mehānismiem;
- 9.4. Reizi gadā sagatavo ziņojumu padomei par Risku pārvaldības sistēmu un risku mazinošo pasākumu efektivitāti.

10. **LAU iekšējā audita daļas vadītājs:**

- 10.1. ir neatkarīgs gan no pamatdarbības struktūrām, gan risku pārvaldības funkcijas;
- 10.2. Risku pārvaldības politiku un ar to saistītās uzraudzības procedūras iekļauj audita plānā un ne retāk kā reizi trīs gados (vai pēc LAU padomes vai Valdes pieprasījuma) sniedz neatkarīgu novērtējumu uzņēmuma valdei un padomei par LAU risku pārvaldību, to vērtēšanu atbilstoši noteiktajai risku novērtēšanas metodoloģijai, riska mazināšanas un kontroles pasākumu ieviešanu un regulāru pārskatīšanu.

11. Stratēģiskā vadības procesa vadītājs:

- 11.1. nodrošina centralizētu pieeju risku pārvaldībai;
- 11.2. sniedz metodisku atbalstu risku analīzē saskaņā ar izvēlēto metodoloģiju un koordinē risku pārvaldības pasākumu īstenošanu;
- 11.3. divas reizes gadā sagatavo ziņojumu valdei par LAU identificētajiem riskiem, to kontroles mehānismiem un risku vērtējumu;
- 11.4. reizi gadā sagatavo ziņojumu par Risku pārvaldības sistēmu un risku mazinošo pasākumu efektivitāti.

12. LAU Iekšējās kontroles sistēmas komisijas priekšsēdētājs:

- 12.1. saskaņā ar Rīkojumu par Iekšējās kontroles sistēmas komisiju nodrošina korupcijas un krāpšanas risku vadību;
- 12.2. reizi pusgadā, pēc Stratēģiskā vadības procesa vadītāja pieprasījuma, sniedz informāciju par izmaiņām risku pārvaldības norisē un pārvaldībā esošo risku vērtējumu.

13. LAU Struktūrvienību vadītāji (t.sk., reģionu vadītāji):

- 13.1. atbild par struktūrvienības kompetencē esošo risku vadību;
- 13.2. reizi pusgadā, pēc Stratēģiskā vadības procesa vadītāja pieprasījuma, sniedz informāciju par izmaiņām risku pārvaldības norisē un pārvaldībā esošo risku vērtējumu.

14. LAU Resursu daļas vadītājs:

- 14.1. atbild par darba vides un vides pārvaldības risku pārvaldību LAU, . nodrošina risku identificēšanu, novērtēšanu un uzraudzību atbilstoši Risku pārvaldības politikai un ISO standartu 14001,45001 prasībām;
- 14.2. reizi pusgadā, pēc Stratēģiskā vadības procesa vadītāja pieprasījuma, sniedz informāciju par izmaiņām risku pārvaldības norisē un pārvaldībā esošo risku vērtējumu.

15. LAU Energopārvaldības darba grupa:

- 15.1. atbild par energopārvaldības risku pārvaldību LAU, nodrošina risku identificēšanu, novērtēšanu un uzraudzību atbilstoši Risku pārvaldības politikai un ISO 50001 standarta prasībām;
- 15.2. reizi pusgadā, pēc Stratēģiskā vadības procesa vadītāja pieprasījuma, sniedz informāciju par izmaiņām risku pārvaldības norisē un pārvaldībā esošo risku vērtējumu.

16. LAU darbinieks:

- 16.1. ziņo tiešajam vadītājam par problēmām, kuras var ietekmēt tiešo pienākumu veikšanu un/vai individuālo mērķu sasniegšanu;
- 16.2. ziņo atbildīgajam valdes loceklim/reģiona vadītājam, gadījumos, ja tiešais vadītājs nereaģē uz darbinieka informāciju un/vai pasīvi iesaistās problēmas risināšanā.